

QORTI CIVILI PRIM'AWLA

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH ZAMMIT McKEON**

Illum il-Hamis 8 ta` Gunju 2017

**Kawza Nru. 14
Rikors Nru. 1269/2012 JZM**

Fl-atti tal-istralc tal-kumpannija Vittoriosa Gaming Limited illi kienet xjolta bi provvediment ta` din il-qorti tat-28 ta` Frar 2017

Il-Qorti :

Dan huwa provvediment dwar rikors illi pprezenta l-istralcjarju fit-18 ta` Mejju 2017 (fol 461 sa 463).

I. Preliminari

Rat ir-rikors.

Rat id-digriet tagħha tat-22 ta` Mejju 2017.

Rat ir-risposta li pprezentat il-kreditrifici CMV S.p.A fid-29 ta` Mejju 2017.

Rat ir-risposta li pprezentat l-Awtorita` tal-Artijiet fis-6 ta` Gunju 2017.

Semghet is-sottomissjonijiet bil-fomm illi ghamlu l-istralcjarju, id-difensur tas-socjeta` kreditrici CVM S.p.A., kif ukoll id-difensur tal-Awtorita` tal-Artijiet fl-udjenza tas-6 ta` Gunju 2017.

Rat id-digriet illi tat fl-istess udjenza fejn halliet ir-rikors ghal provvediment għat-13 ta` Lulju 2017.

Rat id-digriet li tat fit-8 ta` Gunju 2017 fejn irrikjamat l-istralc għall-lum sabiex tagħti l-provvediment.

Rat l-atti.

II. Dritt

Waqt it-trattazzjoni tar-rikors, saret riferenza għal disposizzjonijiet tal-**Att dwar il-Kumpanniji - Kap 386 tal-Ligijiet ta` Malta :-**

a) L-Art 220

Id-disposizzjoni taqra hekk :-

F`kull zmien wara li jkun ipprezentat rikors għal stralc, u qabel ma jingħata ordni għal stralc, il-kumpannija, jew kull kreditur jew kontributorju, jistgħu jagħmlu rikors lill-qorti biex twaqqaf il-procedimenti gudizzjali tal-qorti pendenti kontra l-kumpannija, u l-qorti tista' twaqqaf dawk il-procedimenti b'dawk il-kondizzjonijiet li jidhrilha xierqa.

b) L-Art 221

Id-disposizzjoni tħid hekk :-

Fi stralc mill-qorti, kull disponiment ta' proprjetà tal-kumpannija, magħduda kull jeddijiet ta' azzjoni, u kull trasferiment ta' azzjonijiet, jew tibdil

fl-istat tal-membri tal-kumpannija, li jsir wara d-data li fiha jkun meqjus li sar ix-xoljiment, ikun null, kemm-il darba l-qorti ma tordnax xort'ohra.

c) **L-Art 224(2)**

Id-disposizzjoni taqra hekk :-

(2) *Meta jkun sar ordni ghal stralc jew ikun inhatar amministratur provvizerju, skont id-disposizzjonijiet tal-artikolu 228, ma tista' tittiehed ebda azzjoni jew jinbdew xi proceduri kontra l-kumpannija jew il-proprietà tagħha hlief bil-permess tal-qorti u taht dawk il-kondizzjonijiet li tista' timponi l-qorti.*

Saret ukoll riferenza ghall-**Art 9(2) tal-Att dwar Artijiet tal-Gvern – Kap 573 tal-Ligijiet ta` Malta**

d) **L-Art 9(2) tal-Kap 573**

Id-disposizzjoni taqra hekk :-

L-awtorità kompetenti m'ghandhiex bzonn tikseb il-permess tal-Qorti msemmija fl-artikolu 224 tal-Att dwar il-Kumpanniji biex tibda jew tkompli azzjoni ta' zgumbrament imsemmija f'dan l-artikolu u lanqas biex tibda jew tkompli azzjoni gudizzjarja ta' hall ta' enfitewsi jew ta' kirja fkaz li jkun hemm ordni ghal stralc jew ikun hemm mahtur amministratur provvizerju.

III. Konsiderazzjonijiet

Waqt id-dibattiment tar-rikors, l-istralcjarju ghamel verbal fejn iddikjara li l-bazi legali tar-rikors tieghu huwa l-Art 220 mhux l-Art 221 tal-Kap 386.

Dan premess, l-istralcjarju jagħmel l-argument li fl-Art 9(2) tal-Kap 573 il-legislatur illimita l-applikazzjoni tad-disposizzjoni biss ghall-Art 224 tal-Kap 386. Ghall-istralcjarju dan ifisser illi d-disposizzjonijiet l-ohra tal-Att dwar il-Kumpanniji huma eskluzi abbazi tal-principju – *ubi lex voluit dixit*.

Specifikament ghall-fini ta` dan il-provvediment, il-Qorti ma tarax l-utilita` li tittratta – forsi aktar fil-kuntest akademiku – fejn u kif għandu jigi applikat il-principju – *ubi lex voluit dixit*.

Fil-fehma tagħha jkun aktar utli u f`waqtu li tqis jekk id-disposizzjonijiet citati mill-istralcjarju jsostnux inkella le t-talba tieghu kif dedotta.

Dwar l-Art 220, il-Qorti tikkondivid i-l-posizzjoni li hadet l-Awtorita` tal-Artijiet waqt id-dibattiment u cioe` illi din id-disposizzjoni ma tagħti ebda sostenn lil-istralcjarju.

Tghid dan ghaliex skont l-Art 220, il-presentata tar-rikors mill-kreditur jew kontributorju sabiex il-qorti twaqqaq procedimenti gudizzjali pendenti kontra l-kumpannija tħodd biss *f'kull zmien wara li jkun ipprezentat rikors għal stralc, u qabel ma jingħata ordni għal stralc*. Fil-kaz tal-lum, il-kumpannija de qua kienet xjolta bi provvediment ta` din il-Qorti tat-28 ta` Frar 2017. Wara dak il-provvediment, il-kumpannija tpogġiet fi stralc, u l-procediment ta` stralc għandu pendenti quddiem din l-istess Qorti.

Mela l-Art 220 tal-Kap 386 ma japplikax.

Anke jekk bil-verbal li għamel fl-udjenza tas-6 ta` Gunju 2017, l-istralcarju *de facto* skarta l-applikazzjoni tal-Art 221 tal-Kap 386, il-Qorti hija tal-fehma illi t-talba tieghu ma ssibx sostenn taht l-Art 221 propju ghaliex ghalkemm l-istralc tal-kumpannija de qua qiegħed isir taht l-awtorita` tal-qorti, bl-azzjoni istiitwita kontra l-kumpannija de qua u ohrajn quddiem din il-Qorti diversament presjeduta ma tirrigwardax *disponiment ta` propjeta` tal-kumpannija* waqt l-istralc. L-iskop tal-Art 221 huwa divers għal kollo mill-mertu li qed jigi trattat fil-kawza pendenti quddiem din il-Qorti diversament presjeduta. Fil-fatt *wara d-data li fiha jkun meqjus li sar ix-xoljiment* (fil-kaz tal-lum il-21 ta` Dicembru 2012 – ara provvediment tat-28 ta` Frar 2017) kif ukoll waqt l-istralc ma jirrizultax li kien hemm xi *disponiment ta` proprjetà tal-kumpannija*, jew *jeddijiet ta' azzjoni*, jew *trasferiment ta' azzjonijiet* jew *tibdil fl-istat tal-membri tal-kumpannija*. B`hekk ma hemm l-ebda kwistjoni ta` nullita`.

Mela lanqas l-Art 221 tal-Kap 386 ma japplika.

Jifdal il-kwistjoni sollevata mill-kreditrici CMV S.p.A – kemm fir-risposta tagħha kif ukoll waqt id-dibattiment – illi l-Art 9(2) tal-Kap 573 m`għandux

jolqot il-provvediment ta` din il-Qorti tal-31 ta` Jannar 2017 (fol 397 et seq) fejn cahdet it-talba li tal-Kummissarju tal-Artijiet ghal permess skont l-Art 224(2) tal-Kap 386 sabiex din il-Qorti diversament presjeduta tkompli tisma`, tittratta u tiddeciedi l-kawza fl-ismijiet “*Il-Kummissarju tal-Artijiet vs Port Cottonera Hotel Development Limited et*” (Rik. Gur. Nru. 461/2015/JPG).

CMV SpA tagħmel l-argument illi ladarba l-Art 9(2) tal-Kap 573 sar ligi tal-pajjiz wara li nghata dak il-provvediment, l-Art 9(2) kelliu japplika biss għal sitwazzjonijiet li jinsorgu wara d-data tad-dhul fis-sehh tad-disposizzjoni anke ghaliex fil-Kap 573 ma kien hemm l-ebda disposizzjoni transitorja.

L-Awtorita` tal-Artijiet twiegeb ghall-argument billi tghid illi l-provvediment tal-31 ta` Jannar 2017 mhuwiex sentenza li saret gudikat izda digriet interlokutorju li ma jikkostitwix *res judicata* u għalhekk l-Art 9(2) jolqot dak il-provvediment anke jekk ingħata qabel id-dhul fis-sehh tad-disposizzjoni.

Waqt id-dibattiment, l-istralcjarju ghamel l-argument illi l-Art 9(2) tal-Kap 573 sar propju u specifikament sabiex igib fix-xejn il-provvediment tal-31 ta` Jannar 2017. Il-Qorti tghid : *jista` jkun*. Fl-istess waqt, tghid ukoll illi mhuwiex il-rwol tagħha illi tindaga *ghaliex tkun* saret ligi.

Dan premess, il-Qorti hasbet fit-tul dwar il-kwistjoni u tghid mill-ewwel illi s-soluzzjoni tagħha m`għandhiex tkun inkwadrat fil-kuntest ta` *jus superveniens*.

Dan tal-lum mhuwiex kaz *meta mingħajr ma tbiddel id-domanda sew għal oggett jew ghall-kawza, ghalkemm l-attur ma kellux dak id-dritt li jkun qed jitlob fil-mument tac-citazzjoni izda dak id-dritt minnu mitlub jigi jsehh fil-mori tal-gudizzju, allura l-gurisprudenza in bazi tad-duttrina wisq akkreditata, (ta` jus superveniens) dejjem accettat li minflok issir kawza ohra, dak id-dritt li jkun mitlub fic-citazzjoni u li gie in ezistenza jew fl-ezercizzju tieghu waqt il-kawza, jista jkun deciz f'dik l-istess kawza*” (ara “**Falzon vs Camilleri**” – Qorti tal-Appell – 8 ta` Frar 1943).

Is-soluzzjoni tal-kwistjoni għandha tkun inkwadrata fil-kuntest tal-procediment fejn ingħata l-provvediment tal-31 ta` Jannar 2017. Infatti l-provvediment ingħata fil-kors ta` stralc li għadu pendent quddiem din il-Qorti stess.

Fis-sentenza li tat il-Qorti tal-Kummerc fis-7 ta` Lulju 1960 fil-kawza **Antonio Caruana et vs Joseph Debono et** l-istralc kien deskritt bhala *dak il-perijodu transitorju mehtieg appuntu għad-determinazzjoni tal-attiv b'serje ta` operazzjonijiet intizi biex jillikwidaw l-affarijiet u biex jigu rizoluti l-pendenzi pendenti. L-istralcjarju hu l-mandatarju magħzul mis-soci jew mill-Qorti biex igib għat-terminu l-operazzjonijiet in corso, jezigi l-krediti u jestingwi l-passivitajiet, u b'hekk jikkjarixxi l-affarijiet tas-socjeta` biex jasal għal rizultat cert li juri jekk hemmx attiv x`jinqasam jew passiv li għandu jigi sopporet. Hu ma jistax jagħti hajja għal operazzjonijiet godda, ghaliex appuntu l-funzjoni tieghu hi dik li jillikwida l-affarijiet ga mibdijin, u għaldaqstant għal hekk għandu jigi limitat l-inkariku tieghu.*

Hija l-fehma ta` din il-Qorti illi wara li kumpannija tigi xjolta b`ordni tal-qorti, u jsir l-ordni ta` stralc, il-procediment ta` stralc ma jistax jitqies bhallieku kien kawza li finalment sejjer iwassal għal sentenza. Huwa procediment *ad hoc* mahluq b`ligi partikolari b`funzjoni u għanijiet precizi. Il-process ma jkunx konkluz b`sentenza. L-ordinijiet, direzzjonijiet u provvedimenti li tagħti l-Qorti fil-kors tal-istralc sakemm tigi biex tagħlaq l-istralc għandhom jitqiesu f`din l-ottika partikolari, u anke għalhekk mhumiex sentenzi.

Finalment il-Qorti tosserva illi l-Art 9(2) sar fl-ambitu ta` *lex specialis* u cioe il-Kap 573. Fil-konfront tal-Kap 573, il-Kap 386 li japplika ghall-kumpanniji kollha jsir *lex generalis*.

Provvediment

Għar-ragunijiet kollha premessi, il-Qorti qegħda tichad it-talba tal-istralcjarju kif dedotta fir-rikors tieghu tat-18 ta` Mejju 2017 (fol 461 sa 463). L-ispejjez ta` dan il-provvediment jibqgħ bla taxxa.

**Onor. Joseph Zammit McKeon
Imħallef**

**Amanda Cassar
Deputat Registratur**